

नेपाल राजपत्र

भाग ५

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं, आषाढ २० गते २०२६ साल

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार, नेपाल र एशियाली विकास बैंक बीच जनवरी १२, १९७२ तदनुसार पौष २८, २०२८ मा भएको प्राविधिक सहायता सम्झौता (चितवन उपत्यका विकास परियोजना) को प्रामाणिक प्रति अंग्रेजी भाषामा भएकोमा सोको अंग्रेजी भाषाको प्रति र उक्त सम्झौताको प्रामाणिक प्रति नेपाली भाषामा नभएकोमा सोको अनुवादसमेत सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

TA NO. 55 NEP

TECHNICAL ASSISTANCE AGREEMENT
(Chitwan Valley Development Project)

between

HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL

And

ASIAN DEVELOPMENT BANK

DATED 12 January 1972

(५)

१८३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

AGREEMENT dated 12 January 1972 between HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL (hereinafter called the Government) and ASIAN DEVELOPMENT BANK (hereinafter called the Bank).

WHEREAS the Government has requested the Bank, as part of its technical assistance operations, to arrange for a Mission to be sent to Nepal for the purpose of the Project hereinafter described; and

WHEREAS the Bank has agreed to arrange for such a Mission upon the terms and conditions hereinafter set forth;

NOW THEREFORE the parties here to hereby agree as follows:

ARTICLE I

The Project and the Mission

Section 1.01. The Project is to provide technical assistance in the form of consultants' services for two projects, the Lohathar Irrigation Project and the Upper Khageri Project, collectively known as the Chitwan Valley Development Project. (Unless otherwise indicated the term "Project" in this Agreement refers to the Chitwan Valley Development Project.) The technical assistance will consist of the preparation of a feasibility study for an irrigation system in the Lohathar area, additional studies on the integrated agricultural development of the entire project area and a plan for the establishment of a pilot area in the Upper Khageri Project.

Section 1.02. The Project shall be undertaken by a Mission which shall, as far as practicable, consist of experts in the following fields:

- (a) Irrigation
- (b) design engineering
- (c) survey engineering
- (d) agronomy
- (e) animal husbandry
- (f) agricultural economics
- (g) agricultural extension
- (h) product processing

Section 1.03. The Mission shall have the terms of reference set forth in Schedule 1 to this Agreement. The terms of reference may be amended by the Agreement of the Government, the Bank and the consulting firm.

Section 1.04. The Mission is expected to commence in January 1972 and, except as the Government and the Bank shall otherwise agree, it is expected to be completed within nine (9) months thereafter.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ARTICLE II

Responsibilities of the Bank

Section 2.01. The Bank shall make reasonable efforts to secure the services of the consulting firm referred to in Section 1.02 of this Agreement.

Section 2.02. The Bank Shall, subject to Section 4.04 hereof, provide the remuneration, subsistence and other allowances it has, or shall have, agreed to pay members of the Mission and their costs of travel to and from their duty station. Except as the Government and the Bank shall otherwise agree, the total cost to the Bank of the technical assistance to be provided under this Agreement shall not exceed the equivalent of Two Hundred Forty Two Thousand United States dollars (US \$ 242,000.00)

ARTICLE III

Responsibilities of the Government

Section 3.01. The Government shall make available for the purposes of the Mission, free of charge, the services, facilities and equipment set forth in Schedule 2 to this Agreement.

Section 3.02. The Government shall provide on a full-time basis suitable local counterparts to co-operate with and assist the members of the Mission in the carrying out of the Project.

Section 3.03. The Government shall co-operate with the Bank and with the Mission to ensure that the Project is carried out as promptly and as effectively as possible and shall issue to its officials, agents and representatives all such instructions as may be necessary or appropriate to achieve this object.

Section 3.04. (a) The Government confirms that the members of the Mission designated by the Bank shall have the status of experts performing missions for the Bank and that they shall be entitled to the privileges, exemptions and immunities conferred upon such experts by the provisions of Chapter VIII of the Articles of Agreement of the Bank.

(b) The Government shall exempt from (or bear the cost of) any taxes, duties, fees, levies, and other impositions imposed under its laws and regulations or the laws and regulations in effect in its territories or of any political sub-division or agency thereof in respect of:

(i) any payments made to the consulting firm and the members of the Mission in connection with the carrying out of the Project;

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८)

नेपाल राजपत्र भाग ५

(ii) any equipment, materials and supplies brought into the territories of the Government for the purpose of carrying out the Project and which, after having been brought into such territories, will be subsequently withdrawn therefrom; and

(iii) any property brought by the members of the Mission for their personal use or consumption or which, after having been brought into the territories of the Government, will be subsequently be withdrawn therefrom upon departure of the members of the Mission.

(c) the Government shall:

(i) make arrangements for the members of the Mission and their families promptly to be provided with any necessary entry and exit visas, residence permits, exchange permits, and travel documents required for their stay in Nepal; and

(ii) facilitate clearance through customs of any equipment, materials and supplies required for the Project and of the personal effect of members of the Mission.

ARTICLE IV

Reports of the Mission; Post-Project Matters

Section 4.01. The Government and the Bank shall exchange views with respect to the Mission's final report and the implementation thereof.

Section 4.02. The Bank may use any reports prepared by the Mission for such purposes as the Bank shall reasonably determine, but shall not release such reports for public information except at the request or with the consent of the Government.

Section 4.03. The Bank's willingness to participate in financing the Project does not commit the Bank to assist in the implementation of recommendations contained in any reports of the Mission or to extend financial or further technical assistance to the Government with respect thereto.

Section 4.04. Should the Project lead to a loan to the Government by the Bank, the Bank may charge to such loan part or all of its contribution to the cost of the Project.

ARTICLE V

Suspension and Termination

Section 5.01. The Government may at any time in writing request the Bank to terminate the Project, and the Bank may at any time, whether or not any such request shall have been received, suspend or, after consultation with the Government, terminate the Project if any circumstances arise

आधिकारिकता सुदृढ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

which interfere with or threaten to interfere with the successful carrying out of the Project in the manner and upon the terms contemplated in this Agreement or with the accomplishment of the purpose thereof. In the event of any such termination or suspension the parties shall consult with each other concerning the appropriate steps to be taken and any further action which it may be necessary or desirable to take with respect to the Project.

ARTICLE VI

Miscellaneous

Section 6.01. The Project Manager of the consulting firm providing the Mission shall be responsible for liaison between the Government and the Mission.

Section 6.02. The officials responsible for the implementation of this Agreement shall be:

(a) for the Bank, the Director of Projects or such other official as may be designated by the Bank in writing;

(b) for the Government, the Chief Engineer, Department of Irrigation and Waterworks, Ministry of Water and Power.

Section 6.03. Any action required or permitted to be taken under this Agreement on behalf of the Government may be taken by the official designated in Section 6.02. or any person thereunto duly authorised in writing by him.

IN WITNESS WHEREOF the parties hereto have caused this Agreement to be signed in their respective names and delivered at the principal office of the Bank as of the day and year first above written.

FOR THE GOVERNMENT OF NEPAL

BY _____

ASIAN DEVELOPMENT BANK

BY _____

१८८८
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

SCHEDULE I**Terms of Reference of the Mission****General Terms of Reference.**

The project preparation that has been completed by the Government is of a preliminary nature and further studies are required which would lead to a reliable feasibility study. The proposed studies will pay attention to the following matters:

- (a) a detailed investigation to determine the most suitable irrigation system for the Lohathar Irrigation Project;
- (b) a study of drainage needs, road network and flood protection measures with a proposal for the operation and maintenance of the engineering facilities that are to be provided for (i) the Lohathar, and (ii) the Upper Khageri areas;
- (c) a detailed program for the integrated agricultural development of the area covered by both projects;
- (d) a study of the institutional needs of the area with special reference to operation and maintenance, marketing, product processing and extension services;
- (e) a plan for the establishment of a pilot area in the Upper Khageri Project; and
- (f) an appraisal of the benefits, costs and internal rate of return.

Specific Terms of Reference.

The studies to be undertaken by the consulting services will be as follows:

THE LOHATHAR IRRIGATION PROJECT**A. Engineering Studies**

1. To review all the available engineering data and information relevant to project planning, design and implementation of the Lohathar Irrigation Project.
2. To carry out all additional studies as may be required and to draw up the most suitable irrigation system for the 12,000 ha. project area after making comparative studies of possible alternatives.
3. To determine sites and locations for the major irrigation structure for the selected irrigation system such as diversion weirs, intakes, canals and other related structures up to the secondary canals.

4. To suggest a layout for major farm road network, drainage and flood protection measures, as necessary.
5. To prepare preliminary designs for all construction works including major irrigation, drainage, roads, and flood protection, and estimate the costs of construction with a breakdown of foreign exchange component and local currency costs.
6. To make recommendations on the terminal irrigation and on-farm development works that can be carried out by the farmers themselves without cost to the Government of Nepal.
7. To prepare a typical layout with costs of the on-farm irrigation, road network and drainage for three selected sample areas, of about 100 ha. each, sited at suitable locations and to use these values for estimating the costs of these works in the entire project area.
8. To propose an optimum construction schedule for the engineering works.
9. To assess the availability of local contractors and to report on the necessity of engaging foreign consultants for drawing up tender design and specifications, and supervision of construction and the need of foreign contractors for the execution of the engineering works.
10. To make recommendations on the operation and maintenance of the proposed irrigation, drainage and road system and to estimate the costs thereof.

B. Agricultural Studies.

Crop Husbandry

11. To examine and assess all available data and information on soils in the area and to make recommendations on land use capabilities of various land classes.
12. To recommend measures for soil conservation and improvement and maintenance of soil fertility.
13. To evaluate the present status of crop production in the area and to identify the constraints that limit agricultural productivity.
14. To collect and assess all available information on crops grown, and crops that could be grown in the area, and to make suggestions on varieties, cultural practices and to estimate net production values for these crops.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

15. To draw up cropping patterns for all major land classes after taking into consideration farm size and market ability of the products.
16. To estimate the necessary agricultural inputs and credit that would be required in the post-project period.
17. To determine present and post project production derived from crop husbandry for typical farms.
18. To evaluate the current status of crop husbandry research and extension in the area and to make recommendations for the improvement of these services with cost estimates.

Animal Husbandry

19. To evaluate the present status of animal husbandry in the area and to identify the constraints that restrict the progress of animal husbandry.
20. To collect all relevant information on animal production and to make recommendation on suitable breeds and management practices.
21. To make suggestions for the inclusion of livestock in family farms.
22. To determine the present and post project production derived from animal husbandry for typical farms within the project area.
23. To evaluate the current status of animal husbandry research and extension in the area and to make recommendations for the improvement of these services with cost estimates.

C. Economic Studies

24. To carry out an economic analysis of possible alternatives scheme for irrigation development in the project area to enable the selection of the most suitable proposal.
25. To assess the current level of farm incomes and determine the present production of the project area.
26. To undertake a market study for the current and potential main products of the project area and to determine the market prospects for these farm products.
27. To evaluate farm incomes from crop and animal husbandry after the implementation of the project and to estimate farmer's repayment capacity.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

28. To assess the benefits and costs of the project and evaluate its economic and financial feasibility in accordance with the guidelines provided by the Asian Development Bank.

D. Institutional and Organization Studies.

29. To assess the present facilities for product processing in the Chitwan and surrounding areas, with suggestions for further development of such facilities with cost estimates.

30. To make proposals for development of the necessary institutions in the area such as farmers organizations, agricultural education, credit, marketing, etc.

31. To propose a suitable organizational set-up for the implementation of the project, and for its operation and maintenance, after completion.

THE UPPER KHAGERI PROJECT

32. To propose a plan for the completion of the irrigation system for the Upper Khageri so as to ensure effective irrigation of the project area estimating the costs of construction of the works that should be provided by the Government with a break down of foreign exchange component and local currency costs.

33. To suggest a layout for the major farm road network, drainage and flood protection measures as necessary.

34. To extend the agricultural, economic, institutional and organizational studies as proposed for the Lohather Irrigation project to the Upper Khageri project where appropriate, and formulate a general plan for the entire area.

35. To prepare a typical layout with costs of the on-farm irrigation, road network and drainage for one selected pilot area of about 500 ha. and to formulate a detailed plan for the agricultural development of this pilot area.

SCHEDULE 2

Services, Facilities and Equipment to be Provided by the Government

The services, facilities and equipment to be provided by the Government pursuant to Section 3.01 of this Agreement shall be as follows :

- (1) such office accommodation (suitably furnished and equipped) including maintenance and cost of utilities, office supplies, secretarial assistance, translation and interpretation services and communication facilities as the members of this Mission shall reasonably require;

- (2) such vehicles (including the cost of Maintenance and operation and drive's and such other internal transportation facilities as may be needed by the members of the Mission for purposes related to the Project;
- (3) such operational devices, apparatus, instruments and equipment at the disposal of the Government which may be considered by the members of the Mission to be essential for the efficient performance of their functions and duties.
- (4) contour maps suitable scale covering the Project for use of the Mission.
- (5) suitable living furnished accommodation, including maintenance and the cost of utilities (electricity, gas and water services), for the members of the Mission and their dependents.

नेपाली अनुवाद

दा सं. १४ नं

• श्री ५ को सरकार, नेपाल

र

दक्षिणी बिकास ब्यांक

का बीच

प्राविधिक सहायता सम्झौता

(चितवन उपत्यका बिकास परियोजना)

१२ जनवरी १९७२

श्री ५ को सरकार, नेपाल (यसपछि सरकार भनिएको) र दक्षिणी बिकास ब्यांक (यसपछि ब्यांक भनिएको) का बीच १२ जनवरी १९७२ मा भएको सम्झौता ।

सरकारले प्राविधिक सहायताको संचालनको रूपमा यसपछि उल्लेख गरिएको परियोजनाको प्रयोजन निमित्त नेपालका पठाइने नियोक्ताको व्यवस्था गर्नको लागि ब्यांकसँग अनुरोध गरेकोले, र

ब्यांकले यसपछि उल्लिखित शर्त र बन्देजहरूको प्रयोजनमा रही बस्ने निबन्धको व्यवस्था गर्नको लागि मन्जूर गरेको हुनाले,

यस सम्झौताका पक्षहरू बेहामसमोक्षित गर्न मन्जूर गर्दछन्—

भारा ?

परियोजना र निबन्ध

दफा १.०१ परियोजनाले लोहवार सिचाई परियोजना र माथिल्लो खगेरी परियोजनाको कुई परियोजनाहरू सम्मिलित रूपमा चितवन उपत्यका बिकास परियोजना भनिएकोका लागि सहकारको सेवाको रूपमा प्राविधिक सहायता प्रदान गर्नेछ । (अन्यथा नवेष्टिअन्तर्गत बढ सम्झौतामा "परियोजना" शब्दले चितवन उपत्यका बिकास परियोजनालाई जनाउँछ) । यो प्राविधिक सहायतामा लोहवार क्षेत्र सिचाई व्यवस्थाको लागि संभाव्यता सम्बन्धी अध्ययन समाए गर्ने, सम्पूर्ण परियोजना इलाकाको सर्वतोमुखी कुबि बिकास सम्बन्धमा अतिरिक्त अध्ययन गर्ने र माथिल्लो खगेरी परियोजनामा प्रारम्भिक (पाइलट) क्षेत्रको स्थापनाको योजना तयार गर्ने कुराहरू सम्मिलित हुनेछन् ।

दफा १.०२ परियोजनाको काम निबन्धद्वारा गरिनेछ र त्यसमा निम्नलिखित सल्लाहक बेहामसमोक्षित विषयको पक्षहरू रहने छन्—

१९३
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (क) सिचाई ।
- (ख) रूपाङ्कन इन्जिनियरिंग ।
- (ग) सर्वेक्षण इन्जिनियरिंग ।
- (घ) बाली विज्ञान (एग्रोनमी) ।
- (ङ) पशुपालन ।
- (च) कृषि अर्थ शास्त्र ।
- (छ) कृषि प्रसार ।
- (ज) उत्पादन विधायन (प्रोसेसिङ्ग) ।

दफा १.०३ नियोगलाई यस सम्झौता १ अनुसूची १ मा उल्लेख भएको निर्देशको शर्तहरू लागू हुनेछ । सरकार, व्यांक, र परामर्श फर्मको बीचको सम्झौताद्वारा निर्देश सम्बन्धी शर्तहरू संशोधन हुन सक्ने छन् ।

दफा १.०४. नियोगको कार्य सन् १९७२ को जनवरी महीनामा प्रारम्भ हुनेछ र सरकार र व्यांकले अन्यथा मन्जूर गरेमा बाहेक यसपछि (६) नौ महीनाभित्र पूरा हुने अनुमान गरिन्छ ।

धारा २

व्यांकको उत्तरदायित्वहरू

दफा २.०१. व्यांकले यस सम्झौताको दफा १.०२ मा उल्लेख भएको परामर्श-फर्मको सेवा प्राप्त गर्न मतसिब प्रयास गर्नेछ ।

दफा २.०२. व्यांकले यस सम्झौताको दफा ४.०४ को अधीनमा रही नियोगका सदस्यहरूलाई दिन आफूले मन्जूर गरेको वा भविष्यमा मन्जूर गरिने पारिश्रमिक, निर्वाह भत्ता तथा अरु भत्ताहरूको साथै निजहरूलाई निजहरूको कामको ठाउँमा आउँदा र जाँदाको भ्रमण खर्च दिनेछ । सरकार र व्यांकले अन्यथा मन्जूर गरेमा बाहेक यस सम्झौता अन्तर्गत प्रदान गरिने प्राविधिक सहायताको लागि व्यांकले व्यहोर्ने कूल खर्च दुईसय ब्यालिस हजार संयुक्त राज्यको डलर (यू.एस. डलर २४२,०००.००) भन्दा बढी हुने छैन ।

धारा ३

सरकारको उत्तरदायित्वहरू

दफा ३.०१. सरकारले नियोगको प्रयोजनका लागि यो सम्झौताको अनुसूची २ मा उल्लिखित सेवा, सहूलियतहरू र उपकरण निःशुल्क उपलब्ध गराई दिनेछ ।

दफा ३.०२. सरकारले परियोजनालाई कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा नियोगका सदस्यहरूलाई सहयोग र सहायता गर्ने पूरा समय काम गर्ने स्थानीय उपयुक्त सहयोगको व्यवस्था गर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

दफा ३.०३. सरकारले व्यांक र नियोगलाई परियोजनाको काम यथासम्भव छिटो छरितो र प्रभावकारी रूपले कार्यान्वित गराउन सहयोग गर्नेछ र यस उद्देश्यको प्राप्तिका लागि आफ्ना कर्मचारी, एजेन्ट र प्रतिनिधिहरूलाई आवश्यक वा उपयुक्त सबै अनुदेशहरू दिनेछ ।

दफा ३.०४ (क) व्यांकद्वारा तोकिएका नियोगका सदस्यहरूको व्यांकको निमित्त नियोगको काम गर्ने दक्ष स्तरको मर्यादा हुनेछ र व्यांकको सम्झौताको धाराहरूको परिच्छेद मा त्यस्ता दक्षहरूका सम्बन्धमा व्यवस्था भएबमोजिम सुविधा, छुट र उन्मुक्तिहरू पाउने कुराको सरकार पुष्टि गर्दछ ।

(ख) सरकारले देहायका कुराहरूको सम्बन्धमा आफ्नो ऐन नियमहरूद्वारा लगाइएको वा आफ्नो क्षेत्रभिन्न वा कुनै राजनैतिक उप-भाग वा एजेन्सीमा प्रचलित ऐन नियमहरूद्वारा लागेका कर, शुल्क, फी, दस्तुर र अन्य तिरोहरूको छुट दिनेछ (वा सो व्यहोर्नेछ):-

(अ) परियोजनाको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा परामर्श फर्म तथा नियोगका सदस्यहरूलाई दिइएको कुनै भुक्तानी,

(आ) परियोजनाको कार्यान्वयनको प्रयोजनको लागि सरकारको क्षेत्रभिन्न ल्याइएका कुनै उपकरण, सामग्रीहरू र मालसामानहरू र सो यस्ता क्षेत्रभिन्न ल्याइएपछि फर्काइने, र

(इ) नियोगका सदस्यहरूले आफ्नो निजी प्रयोग वा खपतका लागि ल्याएको जुन सुकै सम्पत्ति वा सरकारको क्षेत्रभिन्न ल्याइएपछि मिशनका सदस्यहरू प्रस्थान गर्दा फर्काइने ।

(ग) सरकारले देहायबमोजिम गर्नेछ:-

(अ) नियोगका सदस्यहरू र निजहरूको परिवारका सदस्यहरूका लागि नेपालमा रहनको निमित्त कुनै आवश्यक प्रवेश र प्रस्थान गर्दा चाहिने प्रवेशाज्ञाहरू, निवास सम्बन्धी अनुमति, विनियम अनुमति र भ्रमण सम्बन्धी कागजातहरूको शीघ्र व्यवस्था गरिदिने, र

(आ) परियोजनाको कामका लागि ल्याइएको कुनै उपकरण, सामग्री र मालसामानहरूका सम्बन्धमा र नियोगका सदस्यहरूको निजी मालसामानहरूका सम्बन्धमा भन्सार सम्बन्धी सुविधाहरू ।

धारा ४

नियोगको प्रतिवेदनहरू, परियोजना पछिका कुराहरू

दफा ४.०१. सरकार र व्यांकले नियोगको अन्तिम प्रतिवेदन र त्यसको कार्यान्वयनका सम्बन्धमा विचारहरूको विनिमय गर्ने छन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

दफा ४.०२ ब्यांकले मनासिब तवरबाट निर्धारण गरेको उद्देश्यको निमित्त नियोग-द्वारा तयार भएको कुनै प्रतिवेदनहरू ब्यांकले प्रयोग गर्न सक्नेछ, तर यस्ता प्रतिवेदनहरू सरकारको अनुरोधमा वा सरकारको सम्मतिमा बाहेक सार्वजनिक जानकारीका निमित्त प्रकाशित गरिने छैन ।

दफा ४.०३ परियोजनाको आर्थिक कुराहरूमा सरीक हुने ब्यांकको मञ्जुरीले नियोग-को कुनै प्रतिवेदनहरूमा उल्लेख भएको सिकारिशहरूको कार्यान्वयनमा सहायता गर्न वा सरकार-लाई सो सम्बन्धमा वित्तीय वा अरु प्राविधिक सहायता दिन ब्यांकलाई बाध्य गराउने छैन ।

दफा ४.०४ परियोजनाले सरकारलाई ब्यांकसंग ऋण लिनु पर्ने तुल्याएमा त्यस्तो ऋणलाई ब्यांकले परियोजनाको खर्चमा आफ्नो अनुदानका सबै वा केही अंशउपर भार पार्न सक्नेछ ।

धारा ५

निलम्बन तथा अन्त गर्ने

दफा ५.०१. सरकारले ब्यांकलाई कुनै पनि समय लिखित रूपमा परियोजनाको अन्त गर्न अनुरोध गर्न सक्नेछ र ब्यांकले कुनै त्यस्तो अनुरोध पाएर वा सो नभए पनि यदि यो सम्झौतामा उल्लेख भएका व्यवस्थाहरू अनुरूप परियोजनाको सकल कार्यान्वयन गर्नमा वा त्यसमा निहीत उद्देश्य पूरा गर्नमा कुनै हस्तक्षेप वा त्यस्तो हस्तक्षेपको आशंका हुने कुनै स्थिति देखा परेमा कुनै पनि समय परियोजनालाई निलम्बन गर्न वा सरकारसंग परामर्श गरी अन्त गर्न सक्नेछ । यसरी अन्त वा निलम्बन भएमा त्यसपछि उठाइने उपयुक्त कदम तथा परियोजनाका सम्बन्धमा आवश्यक वा वाञ्छनीय अरु कुनै कार्यका सम्बन्धमा पक्षहरूले परस्पर परामर्श गर्नेछन् ।

धारा ६

विविध

दफा ६.०१. नियोगको लागि व्यवस्था भएको परामर्श फर्मको प्रोजेक्ट म्यानेजर सरकार र नियोगका बीच सम्पर्क राख्नमा जिम्मेवार हुनेछ ।

दफा ६.०२. यो सम्झौताको कार्यान्वयनका लागि जिम्मेवार हुने कर्मचारीहरू देहायका हुनेछन् :-

- (क) ब्यांकको निमित्त परियोजनाको निर्देशक वा ब्यांकद्वारा लिखित रूपमा तोकिएको अरु कर्मचारी,
- (ख) सरकारको निमित्त, जल तथा विद्युत मन्त्रालय, सिंचाई तथा खानेपानी विभागका चीफ इन्जिनियर,

दफा ६.०३. यस सम्झौता अन्तर्गत सरकारका तर्फबाट गर्ने पर्ने वा गर्न सकिने कुनै कार्य दफा ६.०२. मा तोकिएको कर्मचारीले वा निजले लिखित रूपमा विधिवत् अख्तियार दिएको कुनै व्यक्तिद्वारा गरिने छैन ।

अ६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

यस सम्झौताका पक्षहरूले आ-आफ्नो नाममा सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् र साथै सर्वप्रथम लेखिएको साल र दिनमा ब्यांकको मुख्य कार्यालयमा बुझाएका छन् ।

श्री ५ को सरकार नेपालका तर्फबाट

... ..ले

एशियाली विकास ब्यांकका तर्फबाट

... ..ले

अनुसूची १

नियोगको निर्देश सम्बन्धी शर्तहरू

निर्देश सम्बन्धी सामान्य शर्तहरू

सरकारबाट पूरा गरिएको परियोजना तयारी प्रारम्भिक किसिमको छ र अरु अध्ययनको आवश्यकता छ र भर पर्दो संभाव्यता सम्बन्धी अध्ययनतर्फ अग्रसर गराउन अरु अध्ययनको आवश्यकता छ । प्रस्तावित अध्ययनले देहायका कुराहरूमा ध्यान दिनेछ :-

(क) लोहथार सिचाई परियोजनाको लागि सबभन्दा उपयुक्त सिचाई पद्धतिको निर्धारण गर्ने विस्तृत अन्वेषण,

(ख) (अ) लोहथार (आ) माथिल्लो खगेरी क्षेत्रहरूको निमित्त प्रदान गरिने इन्जिनियरिङ सम्बन्धी सहूलियतहरूको परिचालन र संभारको प्रस्ताव सहित ढलको आवश्यकताहरू, सडकको रूपरेखा र बाढी संरक्षण उपायहरूको अध्ययन,

(ग) दुबै परियोजनाहरूले ढाकेको इलाकाको सर्वतोमुखी कृषि विकासको विस्तृत कार्यक्रम,

(घ) इलाकाको संस्था सम्बन्धी आवश्यकताहरूको अध्ययन विशेष गरी परिचालन र संभार, बजार व्यवस्था, उत्पादन, विधायन तथा विस्तार सेवाहरूका सम्बन्धमा,

(ङ) माथिल्लो खगेरी परियोजनामा प्रारम्भिक (पाइलट) इलाकाको स्थापनाको लागि योजना,

(च) उपलब्धीहरू, खर्च र आन्तरिक वापसीको दर सम्बन्धी मूल्यांकन,

निर्देश सम्बन्धी खास कुराहरू

परामर्श- सेवाहरूद्वारा गरिने अध्ययन देहायमा लेखिएबमोजिमको हुनेछ:-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लोहथार सिंचाई परियोजनाक. इञ्जिनियरिङ सम्बन्धी अध्ययन

- १ लोहथार सिंचाई परियोजनाको परियोजना सम्बन्धी योजना, रूपाङ्कन र कार्यान्वयनसँग प्रासंगिक उपलब्ध सबै इञ्जिनियरिङ आँकडा र सूचनाहरूको पुनरावलोकन गर्नु,
- २ आवश्यकतानुसार सबै अतिरिक्त अध्ययनहरू गर्दै लानु र संभावित बैकल्पित कुराहरूको तुलनात्मक अध्ययन गरेपछि १२,००० ह्या. परियोजना इलाकाका लागि सबैभन्दा उपयुक्त सिंचाई पद्धति तयार पार्नु,
- ३ व्यपवर्तन वारहरू, अन्तर्ग्रहणहरू, नहरहरू र दोस्रो महत्वका नहरहरूसम्म श्रृङ्खला सम्बन्धित संरचनाहरू जस्ता छानिएका सिंचाई पद्धतिका लागि वृहत सिंचाई संरचनाहरूको विभिन्न निर्माण स्थल र स्थानहरूको निर्धारण गर्नु,
- ४ आवश्यकतानुसार प्रमुख फार्मको सडक, ढल र बाढी संरक्षण उपायहरूको लागि योजनाको सुझाव गर्नु,
- ५ प्रमुख सिंचाई ढल, सडकहरू तथा बाढीलाई रोक्ने सम्बन्धी सहित सबै निर्माण कार्यहरूको प्रारम्भिक रूपाङ्कन तयार पार्नु र विदेशी विनिमय र स्थानीय मुद्राको खर्चको विभाग सहितको निर्माण खर्चको लगत तयार पार्नु,
- ६ श्री ५ को सरकारले व्यहोर्नु पर्ने खर्च बिनाको कृषकहरू आफैँद्वारा हुन सक्ने अग्र (टर्मिनल) सिंचाई र फार्म सम्बन्धी विकास कार्यहरूको सम्बन्धमा सिफारिश गर्नु,
- ७ करीव १०० ह्या. को प्रत्येक इलाका उपयुक्त स्थानमा रहेको छानिएका तीन नमूना इलाकाहरूका लागि फार्म सिंचाई, सडक र ढलको खर्च सहितको विशिष्ट रूपको योजना तयार पार्नु र सम्पूर्ण परियोजना क्षेत्रमा यी कार्यहरूको खर्च अनुमान गर्नको निमित्त यी मूल्यहरूको प्रयोग गर्नु,
- ८ इञ्जिनियरिङ कार्यहरूको लागि अनूकूलतम निर्माण सम्बन्धी अनुसूचीको प्रस्ताव गर्नु,
- ९ स्थानीय ठेकेदारहरूको उपलब्धी सम्बन्धी निर्धारण गर्ने र टेण्डरको ढाँचा र संकेत तयार पार्ने र निर्माणको रेखरेख गर्नका लागि विदेशी एजेन्टाहरूलाई काममा लगाउने आवश्यकता बारे र इञ्जिनियरिङ कार्यहरूको कार्यान्वयनको निमित्त विदेशी ठेकेदारहरूको आवश्यकता बारे प्रतिवेदन गर्नु,
- १० प्रस्तावित सिंचाई, ढल र सडक व्यवस्थाको परिचालन र संभार सम्बन्धमा सिफारिश गर्नु र तत्सम्बन्धी खर्चको लगत अनुमान गर्नु,

१८८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ख. कृषि सम्बन्धी अध्ययनहरू

बालीनाली व्यवस्था

११. इलाकाभित्रको माटो सम्बन्धी सबै उपलब्ध आंकडा र सूचनाको जाँच र निर्धारण गर्ने तथा विभिन्न वर्गका जग्गाको खेती उपयोगिताको क्षमता सम्बन्धमा सिफारिश गर्नु,
१२. माटोको संरक्षण तथा माटोको उब्जाउपनको विकास र संभारको निमित्त उपाय-हरूको सिफारिश गर्नु,
१३. इलाकाभित्रको बालीनाली उत्पादनको वर्तमान स्तरको मूल्याङ्कन गर्नु र कृषि उत्पादनलाई अघरुद्ध पार्ने कुराहरू चिनाउनु,
१४. इलाकाभित्र बालीनाली उमारेको र उमार्न सकिने बालीनाली सम्बन्धमा उपलब्ध सबै सूचनाको संग्रह र निर्धारण गर्नु र विभिन्नसभार तथा सांस्कृतिक चलन सम्बन्धमा सुझाव गर्नु तथा यी बालीनालीहरूको निमित्त वास्तविक उत्पादन मूल्यको लगत अनुमान गर्नु,
१५. फार्मको आकार र उत्पादनको लागि बजार प्राप्तिका सम्बन्धमा समुचित विचार गरी सबै प्रमुख जमीनको निमित्त बालीनाली लगाउने ढाँचा तयार पार्नु,
१६. कृषि सम्बन्धी आवश्यक कुराहरू र परियोजना कालपछि आवश्यकता पर्ने ऋणको लगत अनुमान गर्नु,
१७. विशिष्ट रूपको फार्मको लागि बालीनाली व्यवस्थाबाट निकालिएको वर्तमान र परियोजना कालपछिको उत्पादनको निर्धारण गर्नु,
१८. बालीनाली व्यवस्था सम्बन्धी अनुसन्धानको वर्तमान स्तर तथा यसको इलाकामा विस्तारको मूल्याङ्कन गर्नु र खर्चको लगत अनुमान सहित यी सेवाहरूको उन्नतिको निमित्त सिफारिश गर्नु ।

पशुपालन

१९. इलाकाभित्र पशुपालनको वर्तमान स्थितिको मूल्याङ्कन गर्नु र पशुपालनको प्रगति-लाई अघरुद्ध गर्ने कुराहरू चिनाउनु,
२०. पशु उत्पादन सम्बन्धमा सबै प्रासङ्गिक सूचनाको संग्रह गर्नु तथा सुहाउँदो नशहरू र प्रबन्ध प्रचलन सम्बन्धमा सिफारिश गर्नु,
२१. पारिवारिक फार्महरूमा पशुधनलाई समावेश गर्नेका लागि सुझावहरू दिनु,
२२. परियोजना इलाकाभित्र विशिष्ट किसिमको फार्मको लागि पशुपालनबाट निका-सिएको वर्तमान र परियोजना पछिको उत्पादनको निर्धारण गर्नु,
२३. पशुपालन सम्बन्धी अनुसन्धानको वर्तमान स्तर तथा इलाकामा प्रसारको मूल्याङ्कन गर्नु र खर्चको लगत अनुमान सहित यी सेवाहरूको उन्नतिको सम्बन्ध सिफारिश गर्नु ।

१८४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ग. आर्थिक अध्ययनहरू

२४. उपयुक्त प्रस्तावको छनौट गर्न सकिने तुल्याउन परियोजना इलाकामा सिंचाई विकासको लागि संभाव्य वैकल्पिक योजनाको आर्थिक विश्लेषण कार्य गराउनु,
२५. फार्म सम्बन्धी आयको वर्तमान स्थितिको मूल्याङ्कन गर्नु र परियोजना इलाकाको वर्तमान उत्पादनको निर्धारण गर्नु,
२६. परियोजना इलाकाको वर्तमान तथा संभाव्य मुख्य उत्पादनको लागि बजार सम्बन्धी अध्ययनको काम गर्नु र यी फार्म उत्पादनको निमित्त संभाव्य बजारको निर्धारण गर्नु,
२७. परियोजनाको कार्यान्वयनपछि बालीनाली पशुपालनबाट फार्मको आयको मूल्याङ्कन गर्नु र कृषकहरूको ऋण चुक्ता गर्ने क्षमताको लगत अनुमान गर्नु,
२८. परियोजनाको फाइदाहरू र खर्चको निर्धारण गर्नु र एशियाली विकास व्यांकद्वारा व्यवस्था भएको पथप्रदर्शनमुताविक भएको आर्थिक तथा वित्तीय संभाव्यताको मूल्याङ्कन गर्नु ।

घ. संस्था तथा संगठन सम्बन्धी अध्ययनहरू

२९. चितवन र आसपासका इलाकामा उत्पादन विधायनको लागि वर्तमान सहूलियतहरूको तथा त्यस्ता सहूलियतहरूका अरु विकासको लागि खर्चको लगत अनुमानका साथै सुझाव सहितको निर्धारण गर्नु,
३०. कृषकहरूको संगठन, कृषि शिक्षा, ऋण, बजार सम्बन्धी इत्यादि जस्ता इलाकामा आवश्यक संस्थाहरूको विकासको लागि प्रस्तावहरू तयार गर्नु,
३१. परियोजनाको कार्यान्वयनका लागि सुहाउँदो संगठनको ढाँचाको तथा परियोजना पूर्ण भएपछि यसको संचालन र संभारको लागि प्रस्ताव गर्नु ।

माथिल्लो खगेरी परियोजना

३२. परियोजना इलाकाको प्रभावकारी सिंचाईको निश्चित व्यवस्था गर्ने गरी माथिल्लो खगेरीका लागि सिंचाई पद्धतिको कार्य सम्पन्नका लागि सरकारद्वारा व्यवस्था गरिने निर्माणको खर्चको विदेशी विनिमयको र स्थानीय मुद्राको खर्चको सहितको निर्माण खर्चको लगत अनुमान गरी योजनाको प्रस्ताव गर्नु,
३३. आवश्यकतानुसार प्रमुख फार्म सडकको रूपरेखा ढल र बाढी संरक्षण उपायहरूको अभिन्यासको सुझाव गर्नु,
३४. माथिल्लो खगेरी परियोजनाको उपयुक्त स्थलमा लोहथार सिंचाई परियोजनाको लागि प्रस्तावित भएको कृषि, आर्थिक, संस्था तथा संगठन सम्बन्धी अध्ययनलाई बढाउने,

१९० २७०
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३५. करीव ४०० ह्या. को एउटा छानिएको प्रारम्भिक इलाकाका लागि फार्म सिचाई सडक सम्बन्धी कार्यहरू र ढलको खर्च सहितको विशिष्ट प्रारूप तयार पार्नु तथा यो प्रारम्भिक इलाकाको कृषिविकासको निमित्त विस्तृत योजना तयार पार्नु ।

अनुसूची- २

सरकारद्वारा व्यवस्था गरिने सेवाहरू, सहूलियतहरू र उपकरण

यो सम्झौताको दफा ३. ०१ अनुसार सरकारद्वारा व्यवस्था गरिने सेवाहरू, सहूलियतहरू र उपकरण देहायबमोजिमको हुनेछः-

१. नियोगका सदस्यहरूलाई मनासिब तवरबाट आवश्यकता पर्ने संभार तथा चलन चल्तीको खर्च कार्यालय सम्बन्धी मालसामानहरू, सचिवालय सम्बन्धी मद्दत, अनुवाद तथा दोभावेको सेवा र संचार सुविधाहरू लगायत त्यस्तो कार्यालय बस्ने ठाउँ (उपयुक्तरूपले सुसज्जित),
२. परियोजनासंग सम्बन्धित प्रयोजनको लागि नियोगका सदस्यहरूलाई आवश्यक हुनसक्ने त्यस्तो गाडीहरू (संभार र परिचालनको खर्चसहित) चालकहरू र त्यस्तो अरू आन्तरिक यातायातको सहूलियतहरू,
३. नियोगका सदस्यहरूले आफ्नो काम कर्तव्यहरू सक्षमतापूर्वक पूरा गर्ने नभई नहुने ठानेका सरकारसंग रहेका परिचालन सम्बन्धी यस्ता साधनहरू, उपकरण, औजारहरू र सजावट सामग्री,
४. नियोगको प्रयोगका लागि परियोजनालाई सम्मिलित गर्ने उपयुक्त स्केलको समोच्च मानचित्रहरू,
५. नियोगका सदस्यहरू र निजहरूमा आश्रित व्यक्तिहरूका लागि संभार र चलन-चल्तीको (बिजुली, ग्यास र पानीको प्रबन्ध) खर्चसहित बस्ने उपयुक्त सुसज्जित ठाउँ ।

आज्ञाले-

चूडामणिराज सिंह मल्ल
श्री ५ को सरकारको सचिव

श्री ५ को सरकारको छापाखानामा मुद्रित ।

१९९
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

महाराष्ट्र विभागाचे
प्रिन्सिपल

as2